

پایش ملی محیط کسب و کار استان هرزگان تابستان ۱۴۰۰ (دوره بیستم)

تابستان ۱۴۰۰

منبع : اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

تهیه کننده : واحد پژوهش های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی هرزگان

مقدمه

محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی مؤثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند؛ عواملی نظیر قوانین و مقررات، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و ... که در کشورها و مناطق جغرافیایی گوناگون، در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت هستند. امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هرچه محیط کسب و کار یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود. با این حال بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب است، که دستیابی به این مهم نیازمند وجود فرایندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار هر کشور است.

گزارش حاضر، بیستمین گزارش فصلی است که اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رویکرد تلفیق داده های پیمایشی با داده های آماری بر اساس نظریه عمومی کارآفرینی شین ارائه نموده است. در این گزارش، داده های پیمایشی، حاصل از ادراک سنجی از وضعیت مؤلفه های محیط کسب و کار کشور در تابستان ۱۴۰۰، از ۲۷۲۷ فعال اقتصادی زیرمجموعه سه اتاق و با استفاده از روش تکمیل پرسشنامه الکترونیکی (CAWI) و همچنین آمارگیری تلفنی با کمک رایانه (CATI) صورت گرفته است و داده های آماری نیز از منابع آماری رسمی کشور تهیه و مورد استفاده قرار گرفته اند.

امید است نتایج این طرح بتواند نقشه راه روشنی برای برنامه ریزی و سیاست گذاری در جهت بهبود محیط کسب و کار کشور فراهم آورد.

جامعه هدف: مجموعه واحدهایی که طبق تعریف شامل اعضای فعال اتاق های بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون هستند، جامعه هدف طرح را تشکیل می دهند. بنابراین اعضای غیر فعال و اعضایی که عضو سه اتاق نیستند را پوشش نمی دهد

زمان آماری: زمان آماری برای تکمیل سؤالات پرسشنامه، وضعیت محیط کسب و کار در فصل تابستان سال ۱۴۰۰ ست.

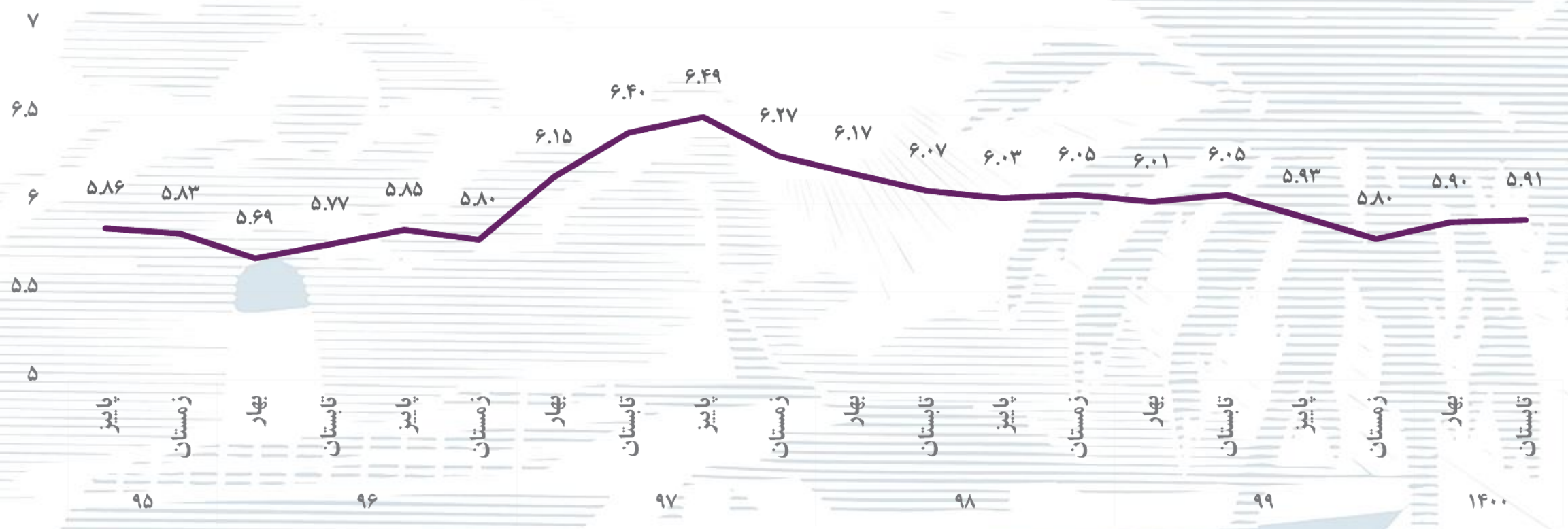
روش جمع آوری اطلاعات: اطلاعات مورد نیاز این طرح به ۲ روش به دست می آید. برای مؤلفه های پیمایشی به صورت آمارگیری الکترونیکی و به تکمیل پرسشنامه از طریق سامانه اینترنتی توسط واحدهای انتخاب شده در طرح نمونه گیری است و برای مولفه های آماری از روش جمع آوری داده ها از مراجع رسمی کشور است

نتیجه طرح عددی بین یک تا ده محاسبه می شود. هرچی عدد به یک نزدیک تر باشد وضعیت مناسب تر بوده است.

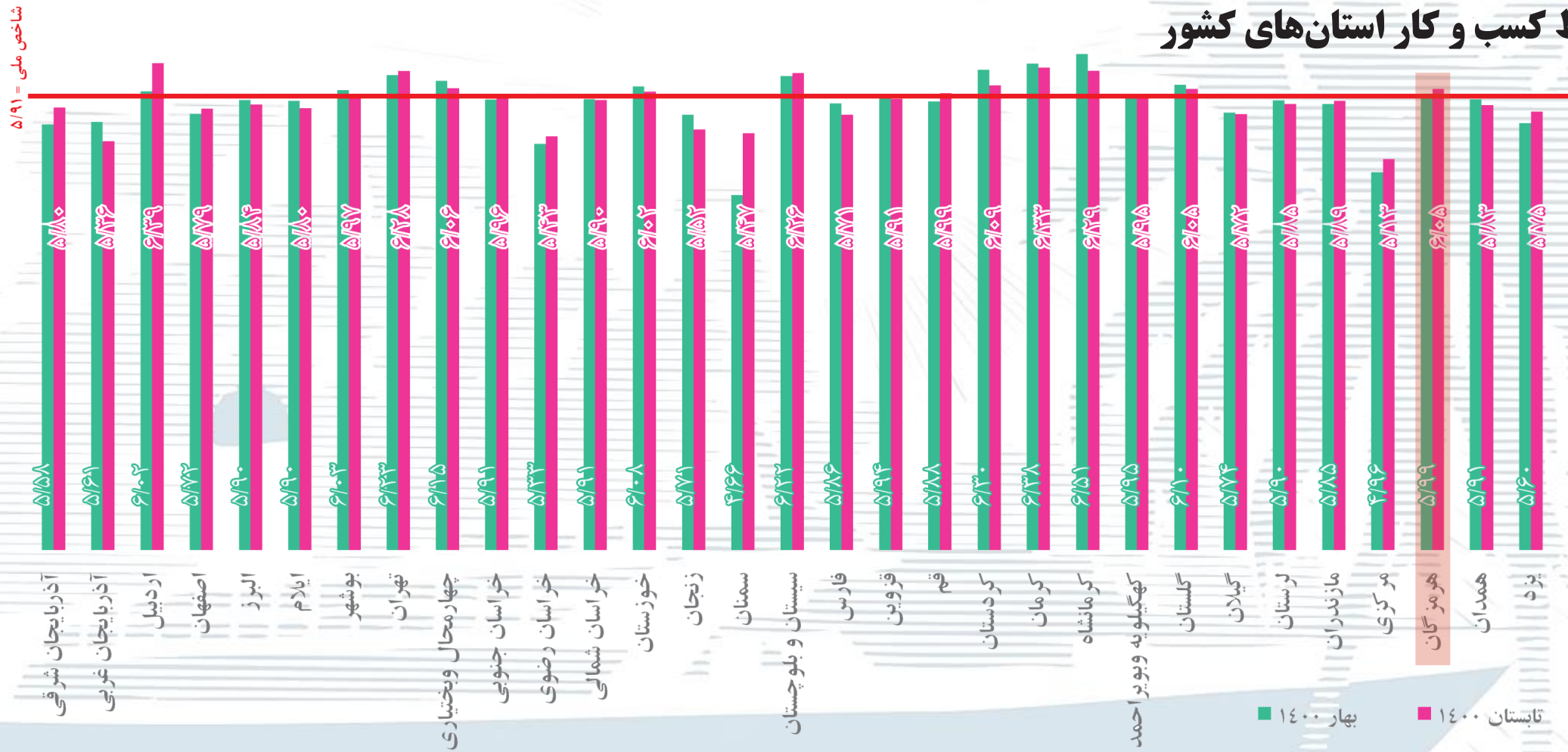
سال	تابستان ۹۹	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰
شخص کل	۶/۰۵	۵/۹۳	۵/۸۰	۵/۹۰	۵/۹۱

روند شاخص کل محیط کسب و کار

شاخص محیط کسب و کار استان های کشور

مقایسه میزان مشارکت پاسخگویان در طرح در استان هرمزگان با کشور

سال	تابستان ۹۹	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰
هرمزگان	۵۱	۴۰	۴۶	۵۷	۵۲
کشور	۵۶	۵۷	۵۱	۶۱	۵۶

مقایسه شاخص محیط کسب و کار در استان هرمزگان با کشور

سال	تابستان ۹۹	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰
هرمزگان	۶.۲۱	۶.۱۰	۵.۸۷	۵.۹۹	۶.۰۵
کشور	۶.۰۵	۵.۹۳	۵.۸۰	۵.۹۰	۵.۹۱

مقایسه شاخص محیط کسب و کار در استان هرمزگان با مناسبترین و نمناوب ترین استانی کشور

استان	مرکزی	اذربایجان غربی	خراسان رضوی	هرمزگان	کرمانشاه	کرمان	اردبیل	کشور
تابستان ۱۴۰۰	۵.۱۳	۵.۳۶	۵.۴۳	۶.۰۵	۶.۲۹	۶.۳۳	۶.۳۹	۵.۹۱

5.84	ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
5.61	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
5.47	فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار
6.55	دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
6.04	کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه
5.47	کمبود تقاضا در بازار
5.35	کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز
5.60	کمبود نیروی کار ماهر
4.00	محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت
4.17	محدودیت دسترسی به آب
4.89	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و)...
5.48	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی
6.92	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های اجرا

4.16	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
5.39	برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...
5.09	بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده های شان
6.85	بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار
8.44	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
6.29	رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
4.68	تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
6.52	تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار
7.04	وجود رقابت غیرمنصفانه شرکت ها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
4.80	ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
6.35	وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به کی یا تعدادی از رقبای در بازار

مقایسه شاخص محیط کسب و کار به تفکیک مناسب ترین و نامناسب ترین مولفه های پیمایشی استان هرمزگان با استان های همجوار

استان	هرمزگان	فارس	کرمان	یزد	سیستان بلوچستان
محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	۴/۰۰	۳/۷۲	۴/۷۸	۳/۷۰	۴/۱۷
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	۴/۱۶	۴/۰۸	۴/۱۳	۳/۶۸	۳/۳۹
محدودیت دسترسی به آب	۴/۱۷	۲/۸۸	۴/۸۱	۳/۸۹	۴/۷۶
غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه	۸/۴۴	۸/۷۲	۸/۴۱	۹/۱۹	۸/۶۸
دشواری تامین مالی از بانکها	۷/۲۱	۷/۲۰	۷/۳۲	۷/۱۱	۷/۱۷
وجود رقابت غیر منصفانه شرکتها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار	۷/۰۴	۶/۰۲	۶/۴۷	۵/۷۷	۶/۷۵

برخی مشکلات از دید فعالان اقتصادی (در مهر ۱۴۰۰)

- کمبود شدید مواد اولیه همراه با بالا رفتن و نابسامانی نرخ ارز، در ادامه فعالیت و برنامه ریزی بنگاه ها تأثیر بسیار منفی گذاشته است. (صنایع لاستیک و پلاستیک)
- اکثر بنگاه ها با مشکل کمبود شدید مواد اولیه، نقدینگی و افزایش نرخ ارز برای واردات و تأمین مواد اولیه خود مواجه شده اند و قیمت مواد اولیه با افزایش شدید همراه بوده است. از سوی دیگر کاهش تقاضا، رکود و بلا تکلیفی در بازار و کاهش قدرت خرید مشتریان بسیاری از صنایع را با مشکل کمبود نقدینگی روبرو کرده است. (صنایع شیمیایی، مواد غذایی، پوشاک و چرم، ماشین سازی و لوازم خانگی، نساجی، لاستیک و پلاستیک، پوشاک و چرم و وسایل نقلیه و قطعات وابسته)
- ممانعت از صادرات تولیدکنندگان محصولات سیمانی، یکی از مشکلات تولیدکنندگان در این حوزه است. (صنایع کانی غیرفلزی)
- به گفته فعالان بازار، سازمان غذا و دارو، تولیدکنندگان محصولات آرایشی، بهداشتی و دارویی را مکلف کرده تا محصولات تولیدی خود را به چند شرکت خاص مورد تأیید این سازمان عرضه کنند که این شرکت ها محصول را در بازار به قیمت بالاتر به فروش می رسانند. همین موضوع تعدادی از شرکت ها را در معرض تعطیلی قرار داده است. (صنایع شیمیایی)
- کمبود عرضه مواد اولیه مورد نیاز محصولات فلزی در بورس کالا (صنایع فلزی)